

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSINIO MOKYMOSI ĮSTATYMO
NR. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęsinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 2, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ darbus:

1. 1.9.2 veiksmą „Standartizuoti ir įgalinti vieno langelio principu teikiamas formaliojo, neformaliojo ir savarankiško mokymosi pripažinimo paslaugas, padedančias lanksčiai pereiti iš vieno švietimo lygmens į kitą“;
2. 1.9.3 veiksmą „Parengti bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos modelį, apimančią valdysenos, prioritetinių grupių ir programų nustatymo principus, kokybės užtikrinimo, finansavimo sistemos elementus, ir įtvirtinti modelio teisinį reglamentavimą Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęsinio mokymosi įstatyme“;
3. 1.9.4 veiksmą „Įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą, įgyvendinančią bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos modelį ir teikiančią informaciją gyventojams apie kompetencijų plėtojimo programas“;
4. 1.9.5 veiksmą „Teikti paramą profesinių ir bendrųjų kompetencijų, susietų su prioritetiniais ekonomikos sektoriais, plėtojimui, sudarant sąlygas aukštosioms mokykloms didinti suaugusiųjų mokymui skirtų programų ir modulių pasiūlą“;
5. 1.9.6 veiksmą „Sukurti priemones ir didinti paramą mažiau mokytis linkusioms visuomenės grupėms (trečiojo amžiaus universitetams ir senjorams, žemesnės kvalifikacijos, mažas pajamas gaunantiems asmenims) įsitraukti į formaliojo ir neformaliojo švietimo programas“.

Įstatymo projekto nuostatos taip pat sukuria prielaidas įgyvendinti 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016, pažangos priemonę 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“.

Rengti Įstatymo projektą paskatino:

- 2021 m. kovo 4 d. Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planas, kuriame išdėstytas siekis sukurti socialiniu požiūriu stiprią Europą, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama piliečių įgūdžiams tobulinti, o Lietuva įsipareigojo iki 2030 m. pasiekti, kad mokymosi veikloje kasmet dalyvautų bent 53,7 proc. 25-64 metų amžiaus žmonių.
- Europos Sąjungos Tarybos rekomendacija dėl individualių mokymosi sąskaitų (Europos Sąjungos oficialusis leidinys, Briuselis, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(03\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(03)&from=EN)), kurioje akcentuojama, kad ES šalyse dabartinio teisinio reguliavimo priemonėmis nesukuriamos sistemiškai veikiančios paskatos suaugusiems asmenims plėtoti bendrąsias ir su profesine veikla susijusias kompetencijas, ir šalys narės turėtų papildyti esamas priemones ir tolesnį politinių įsipareigojimų įgyvendinimą, įgalinant asmenis ir suteikiant jiems paramą bei priemonių, kurių jiems reikia įgūdžių tobulinimo ar persikvalifikavimo tikslais visais įgūdžių lygmenimis.

- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) 2021 metais Lietuvai parengtoje įgūdžių strategijoje išskirtos aukšto lygio rekomendacijos - didinti informuotumą apie suaugusiųjų mokymosi naudą ir galimybes, internete teikiamą informaciją apie suaugusiųjų mokymosi naudą, galimybes ir finansavimą skelbiant vieno langelio principu veikiančiame interneto portale.
- Vienas iš pagrindinių susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos 2021-2030 įsipareigojimų – sukurti ir įdiegti mokymosi visą gyvenimą tikslinės finansinės paramos sistemą, suteikiančią galimybę didelei visuomenės daliai gauti paramą mokymui(si) ir savo nuožiūra ją panaudoti profesinėms ir bendrosioms kompetencijoms įgyti, bei išplėtoti senjorų mokymosi galimybes.
- Valstybės kontrolės atlikto ir 2023 m. vasario 9 d. paskelbto mokymosi visą gyvenimą vertinimo rezultatai rodo, kad iki šiol nėra sukurta funkcionuojanti, patogi ir visuomenei patraukli suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistema. Šiuo įstatymo projektu atliepiama į Valstybės kontrolės vertinime pateikta rekomendacija „įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą (individualias mokymosi paskyras), kuri būtų patraukli vartotojams ir skatintų mokytis“;

Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta su negrąžintina finansine parama susijusi stebėsenos ir įgyvendinimo priemonė Nr. 107 „Įsigaliojęs Suaugusiųjų švietimo įstatymas, nustatantis suderintą mokymosi visą gyvenimą (toliau – MVG) sistemos modelį ir jo veikimo principus“ (Briuselis, 2021 m. liepos 20 d.,), kuris padės teisiškai įtvirtinti aiškesnę suaugusiųjų įgūdžių ugdymo sistemą ir įveikti Europos Komisijos pasiūlyme dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo nurodytą iššūkį, kad iki šiol mokymosi visą gyvenimą (toliau – MVG) politika Lietuvoje yra fragmentuota.

Teikiamo įstatymo pakeitimais siekiama:

- įtvirtinti vieno langelio (Individualių mokymosi paskyrų, toliau – IMP) elektroninę informacinę sistemą ir jos veikimo principus, kad suaugusieji asmenys galėtų lengvai rasti informaciją apie neformaliojo mokymosi galimybes, aukštos pridėtinės vertės, skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos darbo rinkoje poreikius atitinkančias kompetencijas teikiančias programas ir gauti valstybės finansavimą.
- didinti galimybes ir gerinti sąlygas suaugusiems asmenims tobulinti kompetencijas, aiškiau reglamentuojant neformaliojo suaugusiųjų švietimo organizavimą ir finansavimą.

Atsižvelgiant į globalizacijos, skaitmenizacijos, demografinius ir klimato pokyčius, žmonėms reikia tvirtesnių ir visapusiškesnių įgūdžių, pagrįstų kokybiško mokymosi galimybėmis visą gyvenimą, kad jie galėtų sėkmingai veikti ir darbo rinkoje ir visuomenėje. Nors Lietuvos įgūdžių rodikliai įvairiose srityse palyginti geri - įgyti vidurinę ir pirmosios pakopos aukštąjį išsilavinimą Lietuvoje siekiama dažniau nei beveik visose kitose EBPO šalyse, vis dėlto įgūdžių disbalansas yra ryškus. Lietuva yra viena iš 20 proc. ES valstybių su didžiausiais įgūdžių darbo rinkoje neatitikimais, o daugiau nei 40 proc. Lietuvos gyventojų teigia, kad jų turimi gebėjimai neatitinka poreikio pagal turimą profesiją, iš jų 26 proc. susiduria su kompetencijų trūkumu. Taip pat pažymėtina, kad Lietuva, kaip ir kitos Europos šalys susiduria su visuomenės senėjimo ir demografinių pokyčių iššūkiais, todėl svarbu daugiau dėmesio skirti vyresniojo amžiaus asmenų švietimo poreikiams tenkinti, kaip įsipareigota Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto bei Kultūros ministerijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir šešių vyresnio amžiaus žmonės vienijančių nevyriausybinių organizacijų 2021 m. spalio 10 d. pasirašytame susitarime „Dėl Bendradarbiavimo, formuojant ir įgyvendinant aktyvaus senėjimo ir vyresnio amžiaus asmenų socialinės įtraukties politiką“.

Neformalusis mokymasis yra svarbiausia suaugusiųjų mokymosi sistemos dalis, nes jo trukmė ir organizavimas yra lankstesni nei formaliojo mokymosi, o programos paprastai trumpesnės. Esminiai iššūkiai, lemiantys nepakankamą kokybiško suaugusiųjų neformaliojo švietimo progresą Lietuvoje, susiję su šiomis problemomis:

- Valstybės mastu nėra bendro nacionalinio portalo, kuris veiktų vieno langelio principu ir būtų skirtas sujungti mokytis norinčius suaugusius asmenis su mokymo teikėjais, o valstybei leistų finansuoti suaugusiųjų mokymąsi prioritetinėse srityse.
- Nors ir aukštojo, ir profesinio mokymo srityse Lietuvoje įdiegti tvirti formaliojo mokymosi kokybės užtikrinimo mechanizmai, jie netaikomi valstybės finansuojamose neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose, tad šios švietimo paslaugos neturi bendros kokybės užtikrinimo tvarkos
- Suaugusiųjų asmenų kompetencijų plėtojimas iki šiol buvo skatinamas per skirtingas tikslines grupes, projektus ir priemones, trūksta tvaraus koordinavimo ir tarpministerinės struktūros, kuri vadovautų formuojant ilgą politiką ir būtų už ją atsakinga.
- Nėra sąsajų su švietimo registrais, kuriuose būtų kaupiama informacija apie suaugusiųjų neformalųjį mokymąsi, apie mokymų baigimą liudijančius pažymėjimus
- Nepakankamas informuotumas apie suaugusiųjų mokymosi naudą ir galimybes lemia motyvacijos, reikalingos dalyvauti suaugusiųjų mokymosi programose, trūkumą

Per pastaruosius keletą metų suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemos plėtros ribotumo bei visuomenei patogių mokymosi paslaugų sistemos nebuvimo problemai spręsti nebuvo teikti teisės aktų projektai, Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymo Nr. VIII-822 pakeitimo įstatymo projektas, siūlant įstatymą išdėstyti nauja redakcija, teiktas 2014 metais.

Siekiant spręsti šias problemas, įstatymo projektu įtvirtinamos prielaidos diegti vieno langelio (Individualių mokymosi paskyrų - IMP) elektroninę informacinę sistemą kaip bendrą nacionalinį portalą, ir taip pat įtvirtinami jos veikimo principai, taip skatinant darbingo amžiaus suaugusiųjų asmenų mokymąsi visą gyvenimą. Sistema grindžiama šiais principais:

- Skaidrumo – sistema bus universali, centralizuota kokybiškų mokymo programų bazė, kurioje asmuo galės rinktis mokymus, valstybė, pats asmuo ar kitu užsakovai juos finansuoti, stiprinami *ex ante* ir *ex post* kokybės užtikrinimo mechanizmai.
- Identifikacijos – sistemoje dalyvaus tik identifikuoti asmenys ir tik kokybės kriterijus atitinkantys, valstybiniuose registruose registruoti teikėjai.
- Viešumo – duomenys apie IMP sistemos vartotojų elgseną, sudarys sąlygas analizuoti visuomenės mokymosi įpročius ir atitinkamai inicijuoti sprendimus dėl konkrečių tikslinių grupių ar švietimo sričių prioritetizavimo, Viešai skelbiamos programų kainos, trukmė, teikėjai, aktualiausia informacija apie suaugusiųjų mokymąsi.

Europos Komisija pabrėžia, kad Individualios mokymosi paskyros yra išbandomos daugelyje Europos šalių įgyvendinant Europos socialinių teisių ramsčio principą „kiekvienas turi teisę į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą“. Mokymosi vaučeriu bei IMP sistemos veikia Belgijoje, Portugalijoje, Škotijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Šveicarijoje, Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose išskiriant ir geriausius bei labiausiai pasiteisinusius pavyzdžius Prancūzijoje (Compte Personnel de Formation – CPF) ir Singapūre (SkillsFuture Credits) (Europos Komisija, A European initiative for Individual Learning Accounts - Factsheet, 2021).

Lietuvoje suaugusiųjų neformaliojo mokymo ir perkvalifikavimo paslaugos yra priskirtos bent 3 ministerijų ir joms pavaldžių įstaigų kompetencijai: Švietimo, mokslo ir sporto, Ekonomikos ir inovacijų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoms. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija per Užimtumo tarnybą bedarbiams ir menkai daliai užimtųjų asmenų įgyvendina kompetencijų plėtojimo galimybes, Ekonomikos ir inovacijų ministerija taip pat įgyvendina projektus, nukreiptus į įmonių darbuotojų mokymus (dalinį finansavimą skiriant įmonėms), Švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizuoja nedidelės apimties programas, nukreiptas į bendrųjų kompetencijų plėtrą, taip pat skiria finansavimą tęstinio profesinio mokymo programoms įgyvendinti, kuriose dažniausiai mokosi asmenys, siekiantys patobulinti tam tikros srities turimas kompetencijas. Diegiant bendrą nacionalinį portalą IMP principu, siekiama, kad juo, kaip kokybiškų suaugusiųjų mokymosi paslaugų portalu galėtų pasinaudoti ir kitos šioje srityje veikiančios institucijos. Taip pat, siekiant tikslingo investavimo į valstybei reikalingas švietimo kryptis, bei asmenų tikslines grupes, įstatymo projektu siekiama įtvirtinti, jog Nacionalinė

žmogiškųjų išteklių stebėsenos komisija, remdamasi duomenimis, nustatytą valstybės investicijų į suaugusiųjų švietimą prioritetus.

UNESCO Lietuvos nacionalinė komisija teigia, kad kokybiško visą gyvenimą trunkančio mokymosi galimybės yra būtinos visiems žmonėms, nepaisant jų užsiėmimo ir kitų aplinkybių, o visuomenė privalo suprasti poreikį nuolat tobulinti turimas žinias ir prie to prisitaikyti. Nuolatinis patirties įgijimas ir galimybė asmenims ir organizacijoms nuolat mokytis ir tobulintis yra svarbiausia vertybė ateičiai, todėl kokybiško visą gyvenimą trunkančio mokymo ir mokymosi prieinamumas yra būtinas visiems žmonėms. Naujausi duomenys signalizuoja lėtus, tačiau pozityvius pokyčius gebėjimų ir įgūdžių kokybės bei atitikties darbo rinkos poreikiams srityse: gerėjo vidurinio ugdymo pasiekimai, mažėjo absolventų, dirbančių įgytos kvalifikacijos lygio neatitinkantį darbą, dalis. Taip pat pažymėtina, kad pagal pagrindinius formalaus gyventojų išsilavinimo rodiklius, kaip vidurinį ar aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų dalis, Lietuva išlieka tarp pirmaujančių ES valstybių. 2022 m. STRATA pateiktoje Statistinės žmogiškųjų išteklių būklės ataskaitoje nurodoma, kad suaugusiųjų švietimo lygis Lietuvoje 2021 m. pasiekė 8,5 proc. Eurostato duomenimis, ES vidurkis 2021 m. – 10,8 proc. (Eurostat, Participation rate in education and training (last 4 weeks) by sex and age, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/trng_lfse_01/default/table?lang=en). 2022 m. duomenimis, per pastarąsias keturias savaites mokėsi 8,5 proc. 25–64 m. Lietuvos gyventojų, tai yra tiek pat, kiek mokėsi ir 2021 m. Lyčių skirtumai išliko: 2022 m. mokėsi 10,2 proc. Lietuvos moterų ir 6,8 proc. vyrų (metais anksčiau – atitinkamai 10,2 ir 6,7 proc.) (Oficialiosios statistikos portalas, Mokymosi visą gyvenimą lygis (25-64 metų amžiaus gyventojų), <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=74897e4d-8522-40fe-8a5a-8439fe5e1ff3#/>). Pateikiama apibendrinta įžvalga, kad suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir įgūdžių kokybės bei atitikties darbo rinkos poreikiams srityse pastebimi teigiamų pokyčių signalai. (STRATA, Lietuvos žmogiškojo kapitalo būklė, 2022,).

Investicijos į žmogiškuosius išteklius ir jų kompetencijas yra esminis veiksnys sparčiai besikeičiančioje darbo rinkoje, įvairiems sektoriams modernizuojant savo procesus, konkuruojant dėl tinkamas kompetencijas turinčių talentų. Europos šalių praktika rodo, kad ugdant jaunos asmenis ypač daug dėmesio skiriama bendrųjų kompetencijų ugdymui. 2020 m. atliktas STRATA tyrimas parodė, jog gyventojai dažniausiai MVG suvokia kaip nuolatinį tobulėjimą (32 proc.), mokymąsi bei naujų žinių įgijimą (19 proc.), žinias iš gyvenimo, mokymąsi iš patirties ir klaidų (18 proc.) bei savišvietą, domėjimąsi, smalsumą, žinių siekimą (17 proc.) (STRATA, *Mokymasis visą gyvenimą. Įpročiai, patrauklumas, barjerai, naudos suvokimas. Gyventojų apklausos ataskaita*, 2020, Vilnius, p. 10). Gyventojams MVG daugiausia asocijavosi su bendrųjų gebėjimų tobulinimo veiklomis (90 proc.), profesinių, su darbu susijusių žinių, gebėjimų įgijimu ar tobulinimu (90 proc.), konkrečių gebėjimų įgijimu (83 proc.) bei skaitymu (82 proc.). Nors kai kurios Lietuvos suaugusiųjų kompetencijos yra pakankamos ar augančios, bendras MVG mastas šalyje pastaraisiais metais beveik nekito ir neartėjo prie ES vidurkio.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad į suaugusiųjų neformalųjį švietimą investuoja ir kitos ministerijos, per priemones, nukreiptas į jų srities tikslines asmenų grupes. Ekonomikos ir inovacijų ministerija neformaliojo švietimo srityje 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programoje žmogiškųjų išteklių plėtrai skyrė apie 80 mln. Eur Europos socialinio fondo lėšų. Pagrindinės rėmimo kryptys buvo šios: užsienio investuotojų darbuotojų mokymas; sektorinių kompetencijų ugdymas; įmonių darbuotojų gebėjimų dirbti su naujomis technologijomis didinimas; pameistrystė ir kvalifikacijos tobulinimas darbo vietoje; mažų ir vidutinių įmonių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas, taikant „kompetencijų vaučerius“ sistemą. Užimtumo tarnyba vykdo paramos mokymuisi priemones, skirtas užimtiems asmenims. 2022 metais užimti asmenys dalyvavo profesinio mokymo priemonėje (111 asmenų). Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo priemonėje (405 asmenys), neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimo priemonėse užimti asmenys dalyvauja nuo Užimtumo įstatymo pakeitimo įsigaliojimo – 2022 m. liepos 1 d. Pažymėtina, kad neformaliajame suaugusiųjų švietime pagal Užimtumo tarnybos priemonę užimti asmenys gali

dalyvauti tik valstybinės kalbos mokymosi programose. Užimtumo tarnyba, įgyvendindama plano „Naujos kartos Lietuva“ priemonę, skirtą užimtumui didinti ir užtikrinti tvarią asmenų integraciją į darbo rinką, keičiant Užimtumo tarnybos veiklos vykdymo modelį, didinant aktyvios darbo rinkos politikos priemonių prieinamumą šaliai atsigauant po pandemijos, iki 2026 m. II ketv. planuoja skirti 81 mln. Eur aukštą pridėtinę vertę kuriančioms kvalifikacijoms ir kompetencijoms įgyti ir apmokėti 19,6 tūkst. asmenų.

Tai, kad valstybės finansuojamos ir patogiai prieinamos neformaliojo mokymosi galimybės yra patrauklios suaugusiems asmenims įrodo 2020 m. Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bendradarbiavimas su internetinių mokymų platforma „Coursera“. Užimtumo tarnybos pateiktais duomenimis, nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2020 spalio 31 d. buvo išsiųsti 45 252 kvietimai, 33 332 asmenys prisijungė prie mokymų platformos, 15 242 asmenys baigė bent vieną kursą, 255 807 valandos praleistos mokantis. Pateikti duomenys rodo, kad suaugusieji asmenys iš esmės yra susidomėję papildomomis mokymosi galimybėmis, kurios suteikiamos nemokamai. Nors vieną kursą per bendradarbiavimo laikotarpį baigė daugiau nei 15 tūkst. asmenų, prie mokymų platformos prisijungė daugiau nei dvigubai daugiau asmenų.

Siekiant užtikrinti diversifikuoto kokybiško mokymo galimybių prieinamumą teikiant aktualesnes ir geriau pritaikytas mokymo paslaugas suaugusiems asmenims, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su kitomis ministerijomis (Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) ir projekto „Suaugusiųjų švietimo IT sistemos sukūrimas ir kompetencijų plėtojimo programų finansavimas“ partneriais (Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA), Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras (toliau – KPMPC), Nacionalinė švietimo agentūra (toliau – NŠA) kuria IMP sistemą ir IMP sistemos modelį. Siekiama, kad sistema galėtų pasinaudoti ir kitos ministerijos, vykdančios intervencijas įgūdžių srityje, informacija ir finansavimo galimybės suaugusiems būtų pateikiamos vieno langelio principu veikiančioje sistemoje, o įdiegus bendrą koordinavimo sistemą, kurioje būtų priimami sutarimai dėl sistemos veiklos kryptių, atsirastų sąlygos kryptingai plėtoti suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemą ir reaguoti į atsirandančius įgūdžių poreikius. Ministerija, teikdama Įstatymo projektą, tikslina šiuo metu įstatyme reglamentuotą suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemą, ją papildydama naujai kuriama IMP. Bendra sistema papildys kitas jau taikomas priemones, dar labiau didins prieinamumą, paskatins bendras investicijas, formuos visuomenės įprotį mokytis.

Įstatymo projekto tikslai:

- 1) įsteigti neformaliojo suaugusiųjų švietimo administravimo ir finansavimo sistemą;
- 2) įgalinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo administravimo ir finansavimo sistemos veikimą.

Įstatymo projekto uždaviniai:

- 1) įteisinti vieno langelio principu veikiančią suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemą, pagrįstą individualių mokymosi paskyrų (IMP) principu;
- 2) didinti dalyvavimą suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemoje.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Įstatymo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento (direktorius Julius Jakučinskas, tel. +370 656 03 011, el. p. Julius.Jakucinskas@smsm.lt) Neformalaus švietimo skyriaus (vedėjas Tomas Pūtys, tel. +370 686 13 797, el. p. Tomas.Putys@smsm.lt) vyriausioji specialistė Giedrė Ulytė (tel. +370 620 30635, el. p. Giedre.Ulyte@smsm.lt).

3. Kaip šiuo metu reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Galiojančio įstatymo 2 straipsnyje apibrėžtos 8 pagrindinės šio įstatymo sąvokos: andragogas, mokymasis visą gyvenimą, neformaliojo suaugusiųjų švietimo dalyviai, neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjas, neformalusis suaugusiųjų švietimas, tęstinis

mokymasis. 2 straipsnyje nėra nurodyta, kokiuose teisės aktuose galima rasti kitų vartojamų sąvokų apibrėžimus.

Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo Nr. VIII-822 (toliau – Keičiamo įstatymo) 4 straipsnio 3 punkte nurodoma, vienas iš pagrindinių neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi tikslų, atsižvelgiant į valstybės vykdomą kryptingą suaugusiųjų neformaliojo švietimo plėtros politiką, nustatytas veiklos kryptis ir plėtros gairės, sudaryti sąlygas asmeniui įgyti ir tobulinti bendrąsias ir profesines kompetencijas. Tačiau Keičiamo įstatymo straipsniuose minimos ir kitos kompetencijos (specialiosios, asmeninės, pilietinės, socialinės, papildomos, neformaliojo būdu įgytos ir kt.). Manoma, kad 4 straipsnio 3 punkte įvardytos kompetencijos nepakankamai dera su įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis suaugusiųjų neformalųjį ir tęstinį mokymąsi, neapima visų atvejų, kai kalbama apie kompetencijas.

Keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 punkte nurodoma, kad formaliojo švietimo programas vykdančios mokyklos pripažįsta neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu asmenų įgytas kompetencijas teisės aktų nustatyta tvarka, taip vengiant pateikti konkrečią nuorodą į aktualų teisės aktą. 3 punktas nustato praktikoje neįgyvendinamą nuostatą bei pagal punkto formuluotę nesuteikia galios veikti.

Keičiamo įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliota institucija organizuoja visuomenės informavimą apie neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi bei konsultavimą šiais klausimais savivaldybės teritorijoje, sudaro sąlygas neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjams savivaldybės informacinėse sistemose viešinti aktualią informaciją apie vykdomas neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas ir renginius. Ši nuostata nėra suderinta su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatyme Nr. XIV-1268, kuris įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d., numatytais savivaldybės vykdomosios institucijos – mero – funkcijomis. Praktikoje visuomenės informavimo ir konsultavimo funkciją savivaldybėse atlieka ne institucijos, o įgaliotos biudžetinės arba viešosios įstaigos (pavyzdžiui, suaugusiųjų švietimo centrai).

Keičiamo įstatymo 10 straipsnio 3 dalis nustato neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjų, finansuojamų iš valstybės ir / arba savivaldybių biudžetų lėšų, veiklos įsivertinimo tvarką ir išorinio vertinimo tvarką, detalai nurodant veiksmų ir atsakingų institucijų vaidmenis, vertinimo kriterijus. Šiame straipsnyje aprašomos tvarkos yra perteklinės savo apimtimi ir turėtų būti nustatomos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta atskira tvarka, tačiau ne įstatymu.

Keičiamo įstatymo 11 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse vartojama sąvoka „specialioji kompetencija“ praktikoje įvardijama kaip profesinės kompetencijos sinonimas. Sąvoka „specialioji kompetencija“ vartojama bendrojo lavinimo švietimo lauke, kartojasi su kitomis įstatyme vartojamomis sąvokomis („profesinė kompetencija“) ir nepakankamai dera su įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis suaugusiųjų neformalųjį ir tęstinį mokymąsi. Taip pat sąvoka „specialioji kompetencija“ nederą su Keičiamame įstatyme nustatytais sąvokomis, ji neapima visų atvejų, kai kalbama apie profesines kompetencijas. Šio straipsnio 1 dalyje reglamentuojamas neformaliojo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas, nustatant, kad gali būti pripažintos tik bendrosios ir specifinės kompetencijos.

Keičiamo įstatymo 13 straipsnis apibrėžia trečiojo amžiaus universitetų veiklą ir trečiojo amžiaus universiteto vyresnio amžiaus asmenų neformaliajam švietimui ir tęstiniam mokymuisi vykdyti, jų žinių, kompetencijos plėtotės ir kultūriniais poreikiais tenkinti galimo suteikti finansavimo tvarką. Šiuo metu straipsnyje nustatyta neįgyvendinama nuostata, kad trečiojo amžiaus universitetu gali būti laikoma ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programa. Be to, į dabartinę formuluotę neįtraukti kiti vyresnio amžiaus suaugusiųjų švietimo teikėjai, kitos organizacijos, pavyzdžiui, asociacija „Senjorų iniciatyvų centras“, Senjorų avilyje veikiančios nevyriausybinės organizacijos, VO „Senjorų pasaulis“, viešoji įstaiga „Stasio Lozoraičio senjorų akademija“ ir kt. (KPMPC 2022 m. pabaigoje gautais duomenimis, Lietuvoje veikia apie 70 Trečiojo amžiaus universitetų), todėl manoma, kad teisėkūros požiūriu neteisinga iš visų paslaugos teikėjų išskirti vieną paslaugos teikėją. Keičiamo įstatymo 13 straipsnis taip pat nustato, kad šiuo

metu Trečiojo amžiaus universitetams valstybės finansavimas skiriamas konkurso būdu. Toks finansavimo būdas neužtikrina švietimo teikėjų veiklos tvarumo. Savivaldybės tiesiogiai ar per jos įkurtas organizacijas dažniau remia savivaldybės įkurtų trečiojo amžiaus universitetų, ar tiksliau, savivaldybės institucijų, teikiančių senjorų neformaliojo švietimo paslaugas, veiklą. Savivaldybė nuolat rėmė ir maždaug trečdalis fizinių asmenų įkurtų trečiojo amžiaus universitetų veiklą. Dauguma fizinių asmenų įsteigtų trečiojo amžiaus universitetų tik per klausytojų nario mokesčio mokėjimą gali surinkti lėšas savo veiklai plėtoti.

Keičiamo įstatymo 15 straipsnio 4 punktas nustato, kad neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi dalyviai gali gauti finansavimą pagal Vyriausybės patvirtintas finansavimo metodikas mokytis pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas. Daugiskaita vartojama netikslingai, kadangi Vyriausybė nutarimu Nr. 1147 „Dėl Mokymosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas finansavimo metodikos patvirtinimo“ yra patvirtinusi vieną finansavimo metodiką.

Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad pirkėjas privalo sudaryti sutartį tik, jei neformalusis suaugusiųjų švietimas ir tęstinis mokymasis yra finansuojami iš valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų lėšų. 16 straipsnio 3 punkte nustatoma, kad neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjai privalo viešai skelbti informaciją apie vykdomas neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas ir teikti švietimo, mokslo ir sporto ministro arba savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotai institucijai. Ši nuostata nėra suderinta su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatyme Nr. XIV-1268, kuris įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d., numatytais savivaldybės vykdomosios institucijos – mero – funkcijomis.

Keičiamo įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatoma valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų skyrimo tvarka, 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad lėšos skiriamos suaugusiųjų, kurie mokosi pagal suaugusiųjų formaliojo švietimo programas suaugusiųjų bendrojo ugdymo mokykloje, mokymuisi finansuoti pagal Vyriausybės patvirtintą mokinio krepšelio metodiką. Praktikoje ši nuostata nėra įgyvendinama. 2 dalies 2 punkte nustatyta, kad lėšos skiriamos suaugusiųjų, kurie mokosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas, mokymuisi finansuoti pagal Vyriausybės patvirtintas finansavimo metodikas, daugiskaitą įvardijant netikslingai, kadangi Vyriausybė nutarimu Nr. 1147 „Dėl Mokymosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas finansavimo metodikos patvirtinimo“ yra patvirtinusi vieną metodiką.

Keičiamo įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad darbdavys, skyręs lėšų darbuotojų neformaliajam švietimui ir tęsiniam mokymuisi, kvalifikacijai tobulinti, Vyriausybės nustatyta tvarka gali gauti valstybės paramą patirtoms išlaidoms iš dalies finansuoti.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Esminiai iššūkiai, lemiantys nepakankamą suaugusiųjų neformaliojo švietimo progresą Lietuvoje, susiję su problema, kad šalyje neturime bendrai ir efektyviai veikiančios suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemos, kuri didintų prieinamumą, skatintų bendras investicijas, formuotų visuomenės įprotį mokytis. Bendros sistemos nebuvimas sudaro sąlygas plėtotis atskiroms, fragmentuotoms priemonėms kompetencijų tobulinimui ar perkvalifikavimui. Tai lemia, kad neidentifikuojami ir nenustatomi bendri šalies investavimo į kompetencijų tobulinimą prioritetai, neveikia vienoda informacijos pateikimo sistema ir kokybės užtikrinimo principai. Šių fragmentuotų priemonių kontekste sudėtinga didinti ir mokymosi prieinamumą. Teikiamos paslaugos orientuotos į siauras tikslines grupes, nėra vieno langelio principu veikiančios sistemos, kurioje asmenys galėtų lengvai ir prieinamai sužinoti apie jiems prieinamas mokymosi galimybes ir jų finansavimą.

Sąlygas bendram ir efektyviam suaugusiųjų neformaliojo švietimo sistemos veikimui sudaro individualiosios mokymosi paskyros, kaip priemonė darbingo amžiaus suaugusiųjų įgūdžių tobulinimui remti, papildant kitus veiksmus, nukreiptus į darbdavius bei švietimo ir mokymo

paslaugų teikėjus. Bendra IMP svarbi kaip informacinė sistema, leidžianti rinkti ir kaupti duomenis apie suaugusiųjų mokymosi pasirinkimus, sistema kuriama tvariai pasitelkiant efektyviai veikiančią informacinę sistemą. Duomenų apie suaugusiųjų mokymąsi atžvilgiu svarbu paminėti, kad bendros IMP sistemos sukūrimas sudaro sąlygas valstybiniuose registruose struktūruotai rinkti informaciją ne tik apie mokymosi pasirinkimus, tačiau ir apie mokymosi pasiekimus bei, svarbu pabrėžti, kad kuriama sistema padėtų išspręsti fragmentuotų mokymosi galimybių pasirinkimo problemą bei skatintų mokymų teikėjus vykdyti kokybiškas programas, kurti ir įgyvendinti programas, aktualias visuomenei ir valstybei.

Galiojančiame įstatyme vartojamos sąvokos, pavyzdžiui, kompetencija, kvalifikacija, savišvieta, kurios yra apibrėžtos kituose susijusiuose įstatymuose, tačiau nėra paaiškintos Keičiamo įstatymo 2 straipsnyje, todėl 2 straipsnį siūloma papildyti 8 dalimi, nustatančia, kad kitos įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme. Taip pat, kadangi 6 to paties straipsnio dalyje savišvietos sąvoka yra apibrėžiama nukreipiant į vieną iš šių įstatymų, siūloma 6 dalį pripažinti netekusia galios.

Keičiamo įstatymo 7 straipsnio 2 punkte nurodoma, kad formaliojo švietimo programas vykdančios mokyklos pripažįsta neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu asmenų įgytas kompetencijas teisės aktų nustatyta tvarka taip vengiant pateikti konkrečią nuorodą į aktualų teisės aktą. Šį punktą siūloma tikslinti pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas (patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“) (toliau – Rekomendacijos) ir tikslinti teisės aktus, nurodant, kad 2 punkte nurodomas pripažinimas vykdomas šiame įstatyme, Profesinio mokymo įstatyme ir Mokslo ir studijų įstatyme nustatyta tvarka.

Keičiamo įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotos institucijos atlieka dvi funkcijas: koordinuoja suaugusiųjų informavimą bei tvarko ir prižiūri suaugusiųjų švietimui skirtas informacines sistemas. Tačiau praktikoje šias dvi funkcijas įgyvendina ne institucijos, o viešosios arba biudžetinės įstaigos, todėl siūloma atlikti redakcinio pobūdžio keitimą ir keisti sąvoką „institucijos“ į sąvoką „įstaigos“. Vadovaujantis Rekomendacijomis ir siekiant vengti nekonkrečių nuorodų siūloma išbraukti 9 straipsnio pirmos dalies pirmo punkto nuostatos dalį „pagal kompetenciją“. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495, 12 punktu, kuriame įtvirtintas siekis, kad viešojo sektoriaus įstaigų kompetenciją (funkcijas) nustatančiuose teisės aktuose jų funkcijos būtų dėstomos kaip konkreti priskirta veikla, siūloma tikslinti 2 dalies nuostatą „sudaro sąlygas“ į „suteikia prieigą“, taip numatant konkretų rezultatą, kurio siekiama šia nuostata. Keičiamo įstatymo 9 straipsnio 2 dalį siūloma keisti numatant, kad visuomenės informavimą ir konsultavimą organizuoja savivaldybės mero įgaliota viešoji arba biudžetinė įstaiga. Keitimas reikalingas siekiant suderinti su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1268.

Šiuo metu Keičiamo įstatymo 9 straipsnis numato neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi sandarą, kuri apima tris dalis: dalyvius, teikėjus ir programas, tačiau visiškai neapibrėžta bendra suaugusiųjų švietimo skaitmeninė sistema. Projektu siūlomu papildyti, kad įstatymo 9¹ straipsniu būtų įgyvendinamas Nacionalinio pažangos plano strateginis tikslas (3 tikslas) didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams ir Nacionalinio pažangos plano uždavinys (3.5 uždavinys) „Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais“.

Keičiamo įstatymo 9¹ straipsniu siūloma apibrėžti kuriamą IMP sistemą, nustatyti aiškias ministerijų atsakomybes ir valdymo sritis, identifikuoti ir įgalinti sprendimų priėmimo formatus, apibrėžti bendrą ir tvarų IMP sistemos, veikiančios vieno langelio principu, veiklų finansavimo modelį.

Atsižvelgiant į tai, jog pirminė investicija į sistemą numatoma naudojantis RRF lėšomis, planuojama, jog mokymosi galimybėmis iki 2026 m. pasinaudos bent 21 600 18-65 metų amžiaus

asmenų, kurie naudodamiesi bendra IMP sistema baigs mokymo programas (iš kurių bent 40 proc. būtų skirtos skaitmeniniams įgūdžiams tobulinti). Papildomai mokymosi galimybių finansavimas bus užtikrinamas naudojant Europos socialinio fondo 2021 – 2027 finansavimo programos lėšas, tam skiriant daugiau nei 40 mln. Eur. Vertinant finansavimo programos pratęsimo galimybes, planuojama, kad šis finansavimas bus skiriamas apytiksliai iki 2030 m. ir tai sudarys sąlygas patobulinti kompetencijas maždaug 100 tūkst. asmenų. Kompetencijas patobulinusių asmenų skaičius prognozuojamas vertinant, jog vienam asmeniui bus skiriama iki 500 Eur kompetencijų tobulinimui finansuoti, asmuo pasinaudoti parama galės vieną kartą per penkerių metų laikotarpį. Toks dydis nustatytas atsižvelgiant į rinkoje egzistuojančius kompetencijų plėtojimo programų įkainius: kalbų mokymų programos kaina rinkoje šiuo metu yra apie 190-450 Eur, aukštųjų mokyklų ar profesinio mokymo įstaigų siūlomos kompetencijų plėtojimo programos (skaitmeninių įgūdžių tobulinimo, inžinerijos ir kt.), kurių apimtis siekia 3 – 10 kreditų, taip pat neviršija 500 Eur.

IMP sistemos tinklalapyje bus teikiama informacija apie įgūdžių tobulinimo galimybes pasinaudojant viešosiomis ir privačiomis (darbdavio, asmens ar kt.) lėšomis, konsultavimo galimybes, įgūdžių tobulinimo programų pasirinkimą ir mokymo teikėjus, ataskaitos ir kt. Asmenims, siekiantiems mokytis, ir mokymosi teikėjams IMP informacinėje sistemoje bus sukuriamos paskyros. Paskyroje teikėjai administruos savo pasirinktas programas, formuos mokymosi grupes ir pan., o asmenys savo paskyroje atliks mokymosi programų pasirinkimą, sudarys mokymosi sutartis, fiksuos dalyvavimo procesą. Duomenys apie mokymo programas, mokymo teikėjus į tinklalapį pateks tiesiogiai iš IMP informacinės sistemos, kurioje nuolat bus palaikoma aktuali informacija apie atitinkamu periodu planuojamas vykdyti ir vykdomas mokymo programas ir vykdymo ypatumai, kalendorius (tvarkaraštis). IMP sistema kuriama panaudojant valstybės jau naudojamas informacines sistemas bei duomenų bases. Tai reiškia, kad IMP informacinė sistema kuriama Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (toliau – LAMA BPO) sistemos pagrindu taip užtikrinant nuoseklumą naudojant esamą ir efektyviai, kokybiškai veikiančią sistemą. IMP sistemoje dalyvaujantys mokymo teikėjai turės būti registruojami Švietimo ir mokslo institucijų registre (ŠMIR) kaip švietimo teikėjai, o švietimo programa turės būti registruojama Neformaliojo švietimo programų registre (NŠPR). Plačiau modelio rodikliai (siekiami rezultatai) apibrėžti švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-851 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ aprašo patvirtinimo“.

IMP sistemos diegimas pavestas koordinuoti Europos socialinio fondo agentūrai (ESFA), kuri bus atsakinga už sistemos įdiegimą ir jos sklandų veikimą, taip pat ESFA bus atsakinga už viešinimo kompanijos, skirtos pritraukti asmenis dalyvauti IMP sistemoje vykdymą. Įstatymo projekte taip pat siūloma sudaryti IMP sistemos valdymo grupę, į kurią atstovus deleguotų šioje sistemoje dalyvaujančios ministerijos (šiuo metu tai yra Ekonomikos ir inovacijų, Socialinės apsaugos ir darbo ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija) ir šios sistemos veiklą užtikrinančios institucijos. Sistemos veiklą užtikrinančios institucijos yra šios:

1. Europos socialinio fondo agentūra (ESFA) – institucijai pavesta koordinuoti IMP sistemos diegimą ir užtikrinti jos sklandų veikimą;
2. LAMA BPO – informacinės sistemos valdytojas;
3. Kvalifikacijų ir profesinių mokymų plėtros centras (KPMPC) – IMP sistemoje skelbiamų ir valstybės finansavimų pretenduojančių gauti programų ir teikėjų kokybės stebėsenos užtikrinimas, programų vykdymo ir teikėjų patikra;
4. Nacionalinė švietimo agentūra – IMP sistemai funkcionuoti reikalingų ir NŠA valdomų registrų sąveikos su IMP sistema įdiegimas.
5. IMP sistemos valdymo grupė - kasmet teikia svarstyti IMP sistemos veikimo ataskaitą Vyriausybės komisijai nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti. Individualių mokymosi paskyrų sistemos valdymo grupės nuostatus ir personalinę sudėtį tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Siekiant įteisinti ir aiškiai apibrėžti Individualių mokymosi paskyrų sistemos veikimo logiką, sandarą ir administravimą, nustatyti funkcijas ir atsakomybes, kas turės įgyvendinti siūlomą priemonę, siūloma principines nuostatas įtvirtinti Keičiamame įstatyme. 9¹ straipsnio 1 dalyje nurodoma kuriamos Individualių mokymosi paskyrų sistemos samprata ir paskirtis. 2 straipsnio dalyje siūloma nustatyti IMP sistemoje skelbiamų programų atrankos ir kokybės užtikrinimo principines nuostatas. 3 dalyje įtvirtinamas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bendradarbiavimas su Socialinės apsaugos ir darbo bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijomis įpareigojant nustatyti Individualių mokymosi paskyrų sistemos administravimo ir asmenų, siekiančių tobulinti ir (arba) įgyti kompetencijas per Individualių mokymosi paskyrų sistemą, finansavimo tvarką. Šioje dalyje siūloma įgaliooti Švietimo, mokslo ir sporto ministrą nustatyti IMP sistemą administruojančią įstaigą. 4 dalyje siūloma nurodyti, kad Individualių mokymosi paskyrų sistemai valdyti švietimo, mokslo ir sporto ministras sudaro valdymo grupę, į kurią atstovus deleguoja šioje sistemoje dalyvaujančios ministerijos ir šios sistemos veiklą užtikrinančios institucijos. Planuojama, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliojama įstaiga Individualių mokymosi paskyrų sistemai administruoti kiekvienais metais iki vasario 1 dienos Valdymo grupei teikia Individualių mokymosi paskyrų sistemos veikimo ataskaitą, šį įpareigojimą planuojam įtvirtinti Valdymo grupės nuostatuose. 5 dalyje siūloma, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministras, gavęs Vyriausybės sudarytos komisijos, koordinuojančios nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos vykdymą, nuomonę, ne rečiau nei kartą per dvejus metus, bet ne vėliau nei iki tam tikrų metų gegužės 1 dienos, Vyriausybei teiktų tvirtinti prioritetines Individualių mokymosi paskyrų sistemoje teikiamų valstybės finansuojamų programų sritis, prioritetines asmenų grupes.

IMP sistemoje būtų sudaroma galimybė stebėti šiuos kiekybinius rodiklius: Individualių mokymosi paskyrų sistemoje paskyrą atsidariusių asmenų bei teikėjų skaičių, besimokančiųjų asmenų skaičių, mokymų programą pradėjusių ir baigusių asmenų skaičių, aktyvių mokymo programų, esančių Individualių mokymosi paskyrų sistemoje, skaičių, mokymo programų skaičiaus pasiskirstymą filtruojant pagal švietimo sritis ir jas pasirinkusių asmenų skaičių. Prireikus būtų įmanoma sudaryti galimybę stebėti ir kitus IMP sistemoje generuojamus parametrus. Šių duomenų pagrindu būtų sudaroma Individualių mokymosi paskyrų sistemos veikimo ataskaita (toliau – Ataskaita). Numatoma, kad reikalingus duomenis Ataskaitai pateikia IMP sistemos veiklą užtikrinančios institucijos: LAMA BPO, KPMPC, NŠA. ESFA būtų atsakinga už duomenų analizę, Ataskaitos parengimą ir pateikimą IMP sistemos valdymo grupei bei analizės pagrindu suformuotų siūlymų dėl Individualių mokymosi paskyrų sistemos veikimo (toliau - Siūlymai) pateikimą Valdymo grupei. Valdymo grupė turėtų teisę teikti pastabas, pildyti ar kitaip koreguoti Ataskaitos turinį. Gavus Valdymo grupės pritarimą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kaip Valdymo grupės vadovė, teikia Ataskaitą Vyriausybės komisijai, koordinuojančiai nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną. Vyriausybės komisija svarstytų Ataskaitą ir Siūlymus. Siūloma 9¹ straipsnio 5 dalyje nustatyti, kad Valdymo grupė kasmet iki kovo 1 dienos teikia svarstyti Individualių mokymosi paskyrų sistemos veikimo ataskaitą ir siūlymus dėl Individualių mokymosi paskyrų sistemos veikimo Vyriausybės sudarytai komisijai nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti. Siūloma, kad detalus Valdymo grupės veikimo procesas būtų nustatomas Individualių mokymosi paskyrų sistemos valdymo grupės nuostatuose, kuriuos tvirtintų švietimo, mokslo ir sporto ministras. Ministras taip pat tvirtintų ir Valdymo grupės personalinę sudėtį.

9¹ straipsnyje apibrėžiamai kuriamai IMP sistemai finansuoti numatyti keli finansavimo šaltiniai. Investicijos, numatytos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“: suaugusiųjų švietimo modelio IT daliai skirta 2 mln. Eur, kompetencijoms plėtoti per Suaugusiųjų švietimo IT sistemą – 16,2 mln. Eur 2022–2026 m. laikotarpiui. Taip pat investicijos numatytos Europos socialinio fondo fonduose: apie 40 mln. Eur bus skiriama kompetencijų plėtojimui per Suaugusiųjų švietimo IT sistemą, iki 17 mln. Eur žemos kvalifikacijos suaugusiųjų (ypač vyresnio amžiaus žmonių) įgūdžiams tobulinti – priemonės numatoma plėtoti savivaldybių lygmeniu, stiprinant ir suaugusiųjų švietimo koordinatorių tinklą. Vertinant finansavimo programos pratęsimo galimybes, planuojama, kad šis finansavimas bus skiriamas

apytiksliai iki 2030 m. ir tai sudarys sąlygas patobulinti kompetencijas maždaug 100 tūkst. asmenų. Kompetencijas patobulinusių asmenų skaičius prognozuojamas vertinant, jog vienam asmeniui bus skiriama iki 500 Eur kompetencijų tobulinimui finansuoti, asmuo pasinaudoti parama galės vieną kartą per penkerių metų laikotarpį. Toks dydis nustatytas atsižvelgiant į rinkoje egzistuojančius kompetencijų plėtojimo programų įkainius: aukštųjų mokyklų ar profesinio mokymo įstaigų siūlomos bazinių skaitmeninių ar inžinerijos kompetencijų plėtojimo programos, kurių apimtis siekia 3–10 kreditų, dažniausiai yra ne brangesnės nei 500 Eur.

Keičiamo įstatymo 10 straipsnio 3 dalis nustato neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjų, finansuojamų iš valstybės ir / arba savivaldybių biudžetų lėšų veiklos įsivertinimo tvarką ir išorinio vertinimo tvarką, detalai nurodant atsakomybes, kurios turi būti atliekamos pačių mokymosi teikėjų. Vertintina, kad galiojančio įstatymo nuostatos neįtvirtino realių kokybės užtikrinimo sistemos reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, straipsnis tikslinamas ir įtvirtinama, jog visos programos, kurios bus teikiamos IMP sistemoje turės atitikti švietimo mokslo ir sporto ministro tvarkoje įtvirtintas nuostatas.

Keičiamo įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje vartojami tikslinamieji būdvardžiai „specialioji“ ir „bendroji“. Šie tikslinamieji būdvardžiai nepakankamai dera su įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis suaugusiųjų neformalųjį ir tęstinį mokymąsi, jie neapima visų atvejų, kai kalbama apie kompetencijas. Minėtų būdvardžių vartojimas vertintinas kaip perteklinis ir todėl, kad teisės aktuose, nustatančiuose įgytų kompetencijų pripažinimą, kalbama apie darbui ar funkcijai atlikti, kvalifikacijai įgyti reikalingas kompetencijas, nenustatant ir neribojant kompetencijų tipo. Siūloma Keičiamame įstatyme atsisakyti kompetenciją tikslinančių būdvardžių ir vadovautis Švietimo įstatyme nustatytu kompetencijos apibrėžimu. Keičiamo įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalyje įtvirtinta perteklinė nuostata, kadangi nenustatoma naujų teisių ir neįteisinama nauja nuostata. Kompetencijų pripažinimas nustatytas Profesinio mokymo įstatyme ir Mokslo ir studijų įstatyme bei apie pripažinimą kalbama 1 straipsnio dalyje. Siūloma atsisakyti šio straipsnio 2 ir 3 dalių, kadangi neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu asmenų įgytų kompetencijų pripažinimas apibrėžtas 11 straipsnio 1 dalyje bei kadangi Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymas Nr. X-1478, į kurį suteikiama netiesioginė nuoroda 2 dalyje, nereglamentuoja atskirai neformaliojo būdu įgytų kvalifikacijų pripažinimo. Kartu, siekiant suvienodinimo ir nuoseklumo visame įstatyme, siūloma tikslinamųjų būdvardžių atsisakyti ir Keičiamo įstatymo 4 straipsnio 3 punkte.

Keičiamo įstatymo 13 straipsnyje, apibrėžiančiame trečiojo amžiaus universitetą, siūloma atsisakyti neįgyvendinamos nuostatos, teigiančios, kad trečiojo amžiaus universitetu gali būti laikoma ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programa vadovaujantis logika, kad programa negali būti prilyginama institucijai. Taip pat siūloma aiškiau apibrėžti trečiojo amžiaus universitetų finansavimo reglamentavimą, aprašomą 13 straipsnio 2 dalyje, įgaliojant švietimo, mokslo ir sporto ministrą nustatyti trečiojo amžiaus universitetams ir kitiems neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjams vyresnio amžiaus asmenų neformaliajam švietimui ir tęstiniam mokymuisi vykdyti, jų žinių, įgūdžių, kompetencijų plėtotės ir pilietiniams, socialiniams, kultūriniais poreikiams tenkinti finansavimo tvarką, taip pat sudaryti sąlygas finansavimą gauti iš valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybės biudžeto. Ši tvarka reikalinga siekiant sudaryti sąlygas vyresnio amžiaus asmenų žinių ir kompetencijų plėtotės lankstumui didinti. Šiuo pakeitimu taip pat siekiama didinti galimybes ir gerinti sąlygas vyresnio amžiaus asmenims nuolat tobulėti ar tobulinti kompetencijas.

Siūloma keisti Keičiamo įstatymo 15 straipsnio 4 punktą, kadangi neformaliojo švietimo dalyviai gali gauti finansavimą ne tik pagal metodiką, patvirtintą Vyriausybės 2016 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 22 „Dėl Mokymosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programas finansavimo metodikos patvirtinimo“, bet ir iš kitų finansavimo šaltinių, todėl siūloma atsisakyti nuostatos „pagal Vyriausybės patvirtintas finansavimo metodikas“.

Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjas privalo sudaryti sutartį tik tuo atveju, jei neformalusis suaugusiųjų švietimas ir tęstinis mokymasis yra finansuojami iš valstybės ir (arba) savivaldybių

biudžetų lėšų. Siūloma šios nuostatos atsisakyti, nustatant, kad teikėjas, nepriklausomai nuo finansavimo šaltinio, būtų įpareigotas pasirašyti mokymo sutartį. Šiuo pakeitimu siekiama prisidėti prie mokymosi proceso skaidrumo ir kokybės, sutartis yra susitarimo įtvirtinimo objektas ir apsauga mokymų dalyviui, ir teikėjui. Tokios nuostatos atsisakymas galėtų sudaryti prielaidas nekokybiškai mokymų programai vykdyti, nesilaikyti įsipareigojimų. Svarbu pažymėti, kad reikalavimas sudaryti sutartį visais atvejais sudaro prielaidas užtikrinti, kad paslaugos būtų teikiamos teisėtai ir kokybiškai pagal sutartyje numatytas nuostatas nepriklausomai nuo finansavimo šaltinio. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Švietimo įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad švietimo santykiai tarp mokinio ir švietimo teikėjo įforminami mokymo sutartimi. Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 2 punkto keitimas redakcinis. Keičiamo įstatymo 16 straipsnio 2 punkte siūloma atsisakyti vertinamojo pobūdžio žodžių junginio „tinkamos kokybės“ ir nustatyti, kad mokymo teikėjai privalo užtikrinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi dalyviams neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir tęstinį mokymąsi, atitinkantį mokymo sutarties sąlygas. 3 punktas keičiamas siekiant suderinti su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1268.

Keičiamo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte bei 2 dalyje siūlomi redakciniai pakeitimai, nustatant valstybės skiriamų lėšų šaltinį – biudžetą. 17 straipsnio 2 dalies 1 punktą siūloma išbraukti siekiant išlaikyti teisinę logiką nekartoti nuostatų. Keitimas siūlomas remiantis 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte nurodyta formuluote, kurioje atskiriami valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansiniai šaltiniai. Atsižvelgiant į tai, kad Keičiamo įstatymo reglamentuojamas suaugusiųjų neformalusis ir tęstinis mokymasis, siūloma Keičiamo įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje atsisakyti nuostatos, nusakančios suaugusiųjų, kurie mokosi pagal formaliojo švietimo programas, kadangi tai nėra Keičiamo įstatymo objektas. Siekiant įtvirtinti naujai kuriamos IMP sistemos, paremtos Individualiomis mokymosi paskyromis, aiškų ir tvarų įgyvendinimą, 17 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti teisę gauti finansavimą mokymuisi asmenims, kurie naudosis IMP sistema. Teisę gauti finansavimą būtų grindžiama Įstatymo projekto 9¹ straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka. Tvarkoje numatoma nustatyti, kad darbdavys gali skirti lėšų darbuotojų neformaliajam švietimui ir tęsiniam mokymuisi, kvalifikacijai tobulinti taip prisidedamas prie asmeniui skirtos valstybės paramos ar visiškai padengdamas asmens pasirinktos mokymų programos, atitinkančios asmens ir darbdavio interesus, kainą.

Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo projektu siūlomos keisti keičiamo įstatymo 9 ir 16 straipsnių nuostatos dėl savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimų perdavimo savivaldybės merui nėra ypatingai skubios ir tikėtina negalėtų sutrikdyti informacijos apie neformalųjį suaugusiųjų švietimą sklaidą savivaldybėje, taip pat atsižvelgiant į Seimo statute nustatytus teisės aktų svarstymo ir priėmimo Seime procedūrų terminus, įstatymo projektu yra siūloma nustatyti, kad šios nuostatos įsigalioja nuo įstatymo oficialaus paskelbimo dienos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nebuvo atliktas. Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymo projektas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Atsirastų galimybė darbdavių atstovams prisidėti prie neformaliojo suaugusiųjų mokymo pasiūlos planavimo tiesiogiai dalyvaujant IMP sistemoje. Įstatymo projekto nuostatos sudarytų sąlygas suaugusiųjų švietimui centralizuoti – bendrai informacinei sistemai sukurti. Taip pat atsirastų galimybė gerinti įgūdžių atitiktį verslo poreikiams, privatiems mokymų teikėjams didinti

matomumą ir būtų sudaromos sąlygos dalyvauti bei konkuruoti bendroje valstybės valdomoje IMP sistemoje.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams ir įgyvendina Nacionalinio pažangos plano strateginį tikslą didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams ir Nacionalinio pažangos plano uždavinį (3.5 uždavinys) įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų MVG sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmeniu, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais, be to, įgyvendina ir 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016, pažangos priemonę 12-003-03-05-01 „Įdiegti vieną langelį karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“.

Įstatymo projektas įgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ darbus:

1. 1.9.2 veiksmą „Standartizuoti ir įgalinti vieno langelio principu teikiamas formaliojo, neformaliojo ir savarankiško mokymosi pripažinimo paslaugas, padedančias lanksčiai pereiti iš vieno švietimo lygmens į kitą“;
2. 1.9.3 veiksmą „Parengti bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos modelį, apimančią valdysenos, prioritetinių grupių ir programų nustatymo principus, kokybės užtikrinimo, finansavimo sistemos elementus, ir įtvirtinti modelio teisinį reglamentavimą Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme“;
3. 1.9.4 veiksmą „Įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą, įgyvendinančią bendros mokymosi visą gyvenimą sistemos modelį ir teikiančią informaciją gyventojams apie kompetencijų plėtojimo programas“;
4. 1.9.5 veiksmą „Teikti paramą profesinių ir bendrųjų kompetencijų, susietų su prioritetiniais ekonomikos sektoriais, plėtojimui, sudarant sąlygas aukštosios mokykloms didinti suaugusiųjų mokymui skirtų programų ir modulių pasiūlą“;
5. 1.9.6 veiksmą „Sukurti priemones ir didinti paramą mažiau mokytis linkusioms visuomenės grupėms (trečiojo amžiaus universitetams ir senjorams, žemesnės kvalifikacijos, mažas pajamas gaunantiems asmenims) įsitraukti į formaliojo ir neformaliojo švietimo programas“.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymo projektą kitų teisės aktų keisti nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Įstatymo projekto atitikties Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms bei Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisei.

12. Jeigu Įstatymo projektui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

1. Priėmus Įstatymo projektą, švietimo, mokslo ir sporto ministras turės patvirtinti:
 - 1) Individualių mokymosi paskyrų sistemos administravimo ir asmenų, siekiančių tobulinti ir (arba) įgyti kompetencijas per Individualių mokymosi paskyrų sistemą, finansavimo tvarką;
 - 2) Individualių mokymosi paskyrų sistemoje teikiamų programų kokybės užtikrinimo tvarką;
 - 3) Trečiojo amžiaus universitetams ir kitiems neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjams vyresnio amžiaus asmenų neformaliajam švietimui ir tęstiniam mokymuisi vykdyti, jų žinių, įgūdžių, kompetencijų plėtotei ir pilietiniams, socialiniams, kultūriniais poreikiams tenkinti finansavimo tvarką;
 - 4) Individualių mokymosi paskyrų sistemos valdymo grupės nuostatus ir personalinę sudėtį;
 2. Priėmus Įstatymo projektą, Vyriausybė turės patvirtinti: prioritетines Individualių mokymosi paskyrų sistemoje teikiamų valstybės finansuojamų neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programų sritis, prioritетines valstybės finansavimą galinčių gauti asmenų grupes;
- Įgyvendinamieji teisės aktai turės būti priimti iki numatomo atitinkamų įstatymo nuostatų įsigaliojimo.

13. Kiek valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo nuostatoms, susijusioms su IMP sistemos sukūrimu ir mokymosi galimybių finansavimu, įgyvendinti bus skiriamas Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytas finansavimas – 18,2 mln. Eur. Šios lėšos užtikrins sistemos veikimą iki 2026 m. III ketv.

Papildomai mokymosi galimybių finansavimas bus užtikrinamas naudojant Europos socialinio fondo + lėšas, tam skiriant daugiau nei 40 mln. Eur. Šis finansavimas bus skiriamas apytiksliai iki 2030 m.

Atsižvelgiant į tai, kad ne visi asmenys galėtų pasinaudoti IMP sistemos teikiamomis naudomis, numatoma skirti papildomas lėšas šioms tikslinėms grupėms: iki 2 mln. Eur - Trečiojo amžiaus universitetų (toliau – TAU) finansavimui (modelis derinimas su TAU atstovais, įtraukiami NVO švietimo tinklo atstovai); iki 2 mln. Eur – bendrojo ugdymo nebaigusiu suaugusiųjų asmenų įtraukimui į švietimo sistemą (numatoma atnaujinti bendrojo ugdymo teikimo modelį suaugusiesiems); iki 13 mln. Eur - suaugusiųjų švietimo skatinimui savivaldybėse (koordinatorių stiprinimui, specifiniams veiklos algoritmams, žemos kvalifikacijos asmenų pritraukimui).

14. Rengiant Įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados

1. 2021 m. gegužės 31 d. švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu (Nr. V-954) sudaryta darbo grupė, kurios tikslas – parengti siūlymus Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo pakeitimo projektui bei IMP modeliui. Darbo grupę sudarė įvairių institucijų (Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijos, Užimtumo tarnybos, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro, „Investuok Lietuvoje“) atstovai. Pagal pateiktus siūlymus kurtas IMP sistemos modelio aprašymas ir parengtas teikiamo įstatymo projektas.

2. 2021 m. liepos 1 d. organizuotas Lietuvos neformaliojo suaugusiųjų švietimo tarybos posėdis, kurio metu buvo aptarta kuriama neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistema, veikianti vieno langelio principu, bei pristatytas Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymo pakeitimo projektas.

3. 2022 m. rugsėjo 29 d. rengta strateginė sesija su projekto partneriais Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru, Europos socialinio fondo agentūra, Lietuvos aukštojo mokslo asociacija bendrajam priėmimui organizuoti bei suinteresuotomis Ekonomikos ir inovacijų

ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijos, Užimtumo tarnybos, Vyriausybės kanceliarijos atstovais, jos metu pasiūlyta IMP IS administravimo ir finansavimo tvarką bei kokybės vertinimo tvarką nustatyti atskirais tvarkos aprašais, į pastabas atsižvelgta.

4. 2022 m. gruodžio 2 d. organizuotas darbinis derinimas su projekto, įgyvendinamo remiantis Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmu „Įdiegti vieno langelio principu veikiančią elektroninę sistemą, įgyvendinančią bendros MVG sistemos modelį ir teikiančią informaciją gyventojams apie kompetencijų plėtojimo programas“, partneriais Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru, Europos socialinio fondo agentūra, Lietuvos aukštojo mokslo asociacija bendrajam priėmimui organizuoti. Gautos pastabos dėl įgaliojimų administruoti IMP IS institucijų kiekio, sąvokų, apibūdinančių IMP sistemą, pastabos įvertintos ir į jas atsižvelgta.

5. 2023 m. sausio 20 d. įvyko Vyriausybės komisijos nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti posėdis, kurio metu svarstytas IMP sistemos modelis ir jo įtvirtinimas Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme bei nutarta Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai parengti siūlymus dėl tikslinių grupių ir prioritetinių mokymų sričių, finansuojamų per IMP sistemos modelį, nustatymo ir pristatyti siūlymus kitame Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos koordinavimo komisijos posėdyje. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai parengti siūlymus dėl darbdaviams skirtų priemonių dirbančiųjų mokymams ir IMP sistemos modelio pritaikymo šių priemonių įgyvendinimui ir pristatyti siūlymus kitame Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos koordinavimo komisijos posėdyje.

6. 2023 m. vasario 10 d. įvyko antrasis Vyriausybės komisijos nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti posėdis, kurio metu pristatyti siūlymai dėl tikslinių grupių ir prioritetinių mokymų sričių, finansuojamų per IMP sistemos modelį, nustatymo.

15. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektui įtraukti į kompiuterinės paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai yra „švietimo politika“, „suaugusiųjų švietimas“, „švietimo sistema“, „neformalusis švietimas“, „mokymo organizavimas“, „švietimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai Nėra.
